

Inspektion af Arresthuset i Holbæk den 26. august 2010

OPFØLGNING

Dok.nr. 12/00121-1/LBI

Den 23. juni 2011 afgav Folketingets Ombudsmand en endelig rapport om inspektionen den 26. august 2010 af Arresthuset i Holbæk. I rapporten bad ombudsmanden om oplysninger mv. om nærmere angivne forhold.

Ombudsmanden har i den anledning modtaget en udtalelse af 5. oktober 2011 med bilag fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, herunder en udtalelse af 28. juli 2011 med bilag fra Arrestinspektøren for Sjælland, Lolland, Falster og Bornholm, samt en supplerende udtalelse af 21. december 2011 fra direktoratet.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad 2.1. Beskæftigelsessituationen i Arresthuset i Holbæk

På tidspunktet for inspektionen var der tre indsatte, som ikke ønskede at arbejde, to indsatte, som var sygemeldt, og de resterende 18 indsatte havde arbejde.

Ombudsmanden bad arresthuset om at oplyse, hvordan beskæftigelsessituationen havde udviklet sig siden inspektionen den 26. august 2010. Ombudsmanden bad også om at modtage den senest udarbejdede prognose for produktionsvirksomheden i arresthuset.

Arrestinspektøren har oplyst, at arresthuset i 2010 havde en aftale med et lokalt firma om samling af poser med skruer og rawlplugs. Delene til produktionen kom fra flere forskellige leverandører. Hen over efteråret 2010 var de pågældende leverandører imidlertid ikke i stand til at levere materialer til arresthuset i takt med produktionen.

Arrestinspektøren har videre oplyst, at arresthuset i samme periode har været uden overvagtimester, som er den, der primært har kontakt til kunderne. Dette har betydet, at det ikke har været muligt at følge op på og skaffe anden beskæftigelse til arresthuset. Der har derfor været perioder, hvor der har manglet beskæftigelse til de indsatte. I slutningen af 2010 lykkedes det at indgå aftale med arresthusets kunder om faste leverancer i 2011. Leverancerne har imidlertid ikke været regelmæssige, og arresthuset har i perioder – også i 2011 – været uden beskæftigelse.

Arrestinspektøren har vedlagt en prognose for produktionsvirksomheden dateret 7. juni 2011.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste om beskæftigelsessituationen, som svarer til det, der fremgår af den fremsendte prognose. Jeg går endvidere ud fra, at arresthuset løbende er opmærksom på beskæftigelsessituationen i arresthuset, herunder arbejder på at sikre tilstrækkelig beskæftigelse.

Ombudsmanden bad endvidere arresthuset om at oplyse, om arresthuset – med henblik på også fremover at sikre en god beskæftigelse – havde overvejet på hjemmesiden www.arresthuset.dk at oplyse om de arbejdsopgaver, som arresthuset kan varetage.

Arrestinspektøren har i sin udtalelse af 28. juli 2011 oplyst, at arresthuset snarest vil få lagt oplysninger på hjemmesiden om de opgaver, som arresthuset kan varetage.

Direktoratet har i sin udtalelse af 5. oktober 2011 bekræftet, at Arresthuset i Holbæk er oprettet på hjemmesiden.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 2.3. Undervisning mv.

Ved ombudsmandens inspektion af arresthuset i 2003 blev der undervist i dansk og matematik. I den endelige rapport blev arresthuset bedt om at oplyse, hvilke fag arresthuset (nu) tilbyder undervisning i.

Arresthuset har over for arrestinspektøren oplyst, at arresthuset fortsat tilbyder undervisning i dansk og matematik samt (nu også) ordblindeundervisning.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Direktoratet har sammen med arrestinspektørerne foretaget en undersøgelse af undervisningen i arresthuse i hele landet. Selv om ombudsmanden gik ud fra, at arresthuset i forbindelse med undersøgelsen havde udtalt sig om behovet for undervisning i

arresthuset, bad ombudsmanden arresthuset om at oplyse, om behovet for undervisning er dækket med de timer, som arresthuset er tildelt. Hvis det ikke er tilfældet, bad ombudsmanden om at få oplyst, hvad der fremadrettet er behov for af undervisning.

Arresthuset har over for arrestinspektøren oplyst, at det er opfattelsen, at behovet for undervisning er dækket med de timer, som arresthuset er tildelt.

Arrestinspektøren har i øvrigt bemærket, at arrestinspektøren er af den opfattelse, at undervisningen i arresthusene generelt burde "løftes". Arrestinspektøren henviser i den forbindelse til, at direktoratet – som ombudsmanden også bemærker i sin rapport – har foretaget en undersøgelse af undervisningen i arresthusene i hele landet med henblik på drøftelse af situationen med arrestinspektørerne. Arrestinspektøren har deltaget i et enkelt møde i direktoratet og afventer i øjeblikket indkaldelse til yderligere møder, hvorunder det forhåbentligt vil blive afklaret, hvilke muligheder der er i forhold til at "løfte" undervisningen i arresthusene.

Direktoratet har hertil oplyst, at man er opmærksom på behovet for at udvide undervisningsaktiviteten på arresthusområdet, men at ønsket om dette skal ses i sammenhæng med de besparelser, der er på kriminalforsorgens område. Møderækken med arrestinspektørerne har derfor primært til formål at finde en mere hensigtsmæssig tilrettelæggelse af undervisningen i arresthusene inden for den eksisterende økonomiske ramme.

Direktoratet har i øvrigt henholdt sig til arrestinspektørens oplysninger.

Jeg har noteret mig – og er også fra andre inspektioner bekendt med – at direktoratet for tiden har fokus på undervisningssituationen i arresthusene. Direktoratet har bl.a. på baggrund af opfølgingsrapport nr. 2 om inspektionen af Arresthuset i Tønder den 23. oktober 2009 oplyst, at der med satspuljeaftalen for 2012-2015 er afsat midler til et pilotprojekt med import af undervisning på arresthusområdet (aftaler med lokale voksenuddannelsesinstitutioner om levering af undervisning til arresthuse).

Jeg har noteret mig, at Arresthuset i Holbæk er af den opfattelse, at behovet for undervisning er dækket med det tildelte antal timer.

Jeg har også noteret mig det, som arrestinspektøren har bemærket om et "løft" af undervisningen i arresthusene generelt, samt at direktoratet er opmærksom på det anførte.

Jeg foretager mig ikke mere vedrørende dette emne.

I opfølgingsrapporten af 26. april 2004 om inspektionen af Arresthuset i Holbæk i 2003 fremgik det, at arresthuset havde indkøbt tavle, overheadprojektor og pc'er til undervisningsbrug, men at printeren endnu ikke var indkøbt.

I den endelige rapport blev arresthuset bedt om at oplyse, om de indsatte nu har adgang til en printer.

Arrestinspektøren har oplyst, at arresthuset efter inspektionen den 26. august 2010 har fået etableret sikret pc-netværk til de indsatte, og at der herigennem er adgang til en multifunktionsmaskine med printer, scanner og kopifunktion.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 2.3.1. Undervisningsfællesskab i fritiden

Talsmændene fremsatte under en samtale med ombudsmanden ønske om, at de indsatte, der modtager undervisning, kan få mulighed for i fritiden at lave deres lektier og skoleprojekter sammen.

Under den afsluttende samtale med ledelsen blev ønsket viderebragt. Ledelsen oplyste, at ledelsen ville overveje, om der er mulighed for det.

Ombudsmanden bad arresthuset om at oplyse om resultatet af overvejelserne om undervisningsfællesskab i fritiden.

Arrestinspektøren har oplyst, at der nu er mulighed for undervisningsfællesskab i fritiden, og at denne mulighed også fremgår af husordenen.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 2.4. Behandling

I rapporten om inspektionen blev arresthuset bedt om nærmere at oplyse, hvordan, herunder hvor ofte, motivationsbehandlingen foregår i arresthuset, og hvor mange der normalt deltager i sådan behandling.

Ombudsmanden bad desuden arresthuset om at oplyse, hvordan de indsatte orienteres om muligheden for at deltage i motivationsbehandling.

Arresthuset har over for arrestinspektøren oplyst, at der tilbydes behandling to gange om ugen. Behandlingen foregår både som individuel behandling og som gruppebehandling. Gruppebehandlingen foregår om tirsdagen, og de individuelle samtaler foregår om torsdagen. Det er arresthusets vurdering, at der i gennemsnit deltager fem personer i behandlingerne. Det er både behandler og personale, der oplyser de indsatte om muligheden for at deltage i behandlingen. Dette sker bl.a. ved indsættelsesamtalen, hvor man taler om misbrug og i den forbindelse udfylder misbrugsmodul. Behandleren tager herefter kontakt til de indsatte, som ved denne samtale har oplyst at have et misbrug af euforiserende stoffer eller alkohol.

Oplysninger om, at der tilbydes motivationsbehandling, er i øvrigt nu indført i husordenen.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste, herunder at muligheden for at deltage i motivationsbehandling nu også fremgår af husordenen.

Ad 2.5. Fritid

Under samtalen med talsmanden fremsatte han ønske om flere træningstider i arresthusets kondirum og bordtennisrum, herunder mulighed for at træne i arresthusets arbejdstid. Under den afsluttende samtale blev ønsket viderebragt til ledelsen.

I den endelige rapport blev arresthuset bedt om at oplyse, om arresthuset nærmere har overvejet de indsattes ønske om udvidelse af træningstiderne og i bekræftende fald at oplyse om resultatet af disse overvejelser.

Arrestinspektøren har oplyst, at der i forbindelse med røking af indsatte med bandetilhørsforhold i maj 2010 viste sig et behov for at udvide træningstiderne, idet de svagere indsatte ikke fik mulighed for træning i fritiden. Dette blev fremført af talsmanden

under ombudsmandens inspektion den 26. august 2010. Arresthuset har i forlængelse heraf udvidet træningstiderne til også at omfatte formiddags- og eftermiddagstimerne, så der i princippet kan trænes hele dagen. Det har givet alle indsatte mulighed for at kunne træne som minimum et par gange om ugen.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 3.1.1. Baderum

Ombudsmanden bad arresthuset om at oplyse, om ledningerne fra den elektriske vandautomat, der tidligere var opsat i de indsatte baderum, er blevet fjernet.

Arresthuset har oplyst, at ledningerne i baderummet er fjernet.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 3.1.2. Gårdtursareal

Foranlediget af samtalen med talsmanden besigtigede ombudsmanden arresthusets gårdtursareal. Ledelsen oplyste under inspektionen, at ledelsen havde ansøgt Direktoratet for Kriminalforsorgen om penge til at fjerne muren mellem to af de fire gårde, men at ledelsen endnu ikke havde fået svar fra direktoratet.

Spørgsmålet om sammenlægning af gårdtursarealer indgik også i rapporten om den inspektion af arresthuset, der fandt sted den 11. juni 2003. Af det afsluttende brev af 16. juli 2004 til direktoratet fremgik der blandt andet følgende:

”Direktoratet har videre oplyst at der i 2004 i forbindelse med det nævnte projekt vil ske en renovering af gårdtursarealet med en sammenlægning af gårdene så de bliver mere tidssvarende.”

Ombudsmanden bad i den endelige rapport direktoratet om at oplyse, hvorfor projektet med renovering og ombygning af gårdtursarealet endnu ikke var gennemført, og om en status i sagen.

Direktoratet har i sin udtalelse af 21. december 2011 beklaget, at der ikke er sket den renovering af gårdtursarealet, som man i 2004, i forbindelse med ombudsmandens

forrige inspektion, havde stillet i udsigt. Det har ikke været muligt nærmere at afklare årsagen til, at projektet ikke er gennemført, herunder årsagen til, at der i tilknytning til byggeprojektet ikke er sket en opfølgning på status.

Direktoratet vil i samarbejde med arresthuset sørge for, at der bliver udarbejdet et projekt for ombygning af gårdtursarealet i Arresthuset i Holbæk samt sørge for, at dette bliver gennemført i 2012.

Jeg har noteret mig direktoratets beklagelse af, at den renovering af gårdtursarealet, som skulle have været gennemført i 2004, endnu ikke er blevet gennemført.

Jeg har desuden noteret mig, at direktoratet nu vil sørge for, at projektet bliver gennemført i løbet af 2012.

Ad 3.1.5. Den generelle vedligeholdelsesstand

I rapporten om inspektionen bad ombudsmanden om at få oplyst, hvornår der sidst blev afholdt bygningssyn i Arresthuset i Holbæk, og om at modtage en kopi af rapporten om dette bygningssyn.

Arrestinspektøren har oplyst, at der senest er afholdt bygningssyn den 2. februar 2010. Derudover blev der den 14. april 2010 foretaget en bygningsundersøgelse med henblik på at artsbestemme en eventuel Hus-Bægersvamp. Arrestinspektøren har vedlagt bygningssynsrapporten og resultatet af undersøgelsen om artsbestemmelsen.

Direktoratet har henholdt sig hertil. Direktoratet har i øvrigt oplyst, at det næste bygningssyn i Arresthuset i Holbæk er planlagt til at finde sted i 2012.

I bygningsrapporten er der angivet en række større vedligeholdelsesarbejder mv., som anbefales udført inden for en nærmere angivet tidsperiode. Det anbefales f.eks., at der inden for et år (fra den 2. februar 2010) bl.a. sker udskiftning af det eksisterende tegltag og faldstammer.

Det fremgår videre af tilbagemeldingen på undersøgelsen om artsbestemmelsen, at der – der hvor det undersøgte materiale kom fra – var Hus-Bægersvamp, og at det er et tegn på, at fugtforholdene er utilfredsstillende.

Jeg er bekendt med, at direktoratet som følge af en udmelding om generelle besparelser i staten den 15. juni 2010 udmeldte ansættelses- og udgiftsstop frem til 1. januar

2011. Jeg går ud fra, at arresthuset er opmærksom på de områder, der trænger til/behøver vedligeholdelse og i den forbindelse tager de nødvendige forholdsregler.

Ad 3.2. Talsmandsordningen

I den endelige rapport bad ombudsmanden om – hvis arresthusets interne regler om de indsattes medindflydelse i Arresthuset i Holbæk er blevet revideret siden sidste inspektion – at modtage en kopi af de reviderede regler.

Arresthuset har over for arrestinspektøren oplyst, at de retningslinjer som gælder for medindflydelse, nu fremgår af arresthusets husorden. Arresthuset har vedlagt en kopi af husordenen dateret 28. juli 2011. Af husordenen fremgår følgende om medindflydelse:

”De indsatte har mulighed for at øve indflydelse på deres tilværelse i arresten igennem en valgt talsmand.

Valg af talsmand foretages ved talsmandens afgang, dog mindst en gang hvert år eller på anmodning fra de indsatte. Der kan vælges én talsmand og en suppleant. Valget foregår skriftligt og kontrolleres af en repræsentant fra de indsatte og en fra ledelsen.

Der afholdes møde med ledelsen en gang i kvartalet eller når talsmanden anmoder derom. Der laves korte referater fra møderne.”

Som det også er beskrevet i den endelige rapport, følger det af talsmandsbekendtgørelsens § 8, stk. 1, at institutionens leder skal fastsætte nærmere regler om gennemførelsen af de indsattes medindflydelse, herunder om visse udtrykkeligt angivne forhold.

Bekendtgørelsen indeholder ikke nærmere formkrav for fastsættelsen af reglerne. Jeg har derfor ikke bemærkninger til, at reglerne er fastsat i husordenen. Jeg går i den forbindelse ud fra, at reglerne er fastsat i overensstemmelse med § 8, stk. 3, dvs. efter forhandling med personalets samarbejdsrepræsentation (samarbejdsudvalg) og på baggrund af drøftelser med talsmændene, eller hvis der ikke var valgt en talsmand, med de indsatte.

Ombudsmanden bad også arresthuset om at oplyse, om ledelsen udarbejder referater fra møderne med talsmanden og – i bekræftende fald – at sende kopi af det seneste referat.

Arresthuset har oplyst, at der tages referat fra møderne, og at dette nu er indskrevet i husordenen.

Direktoratet har henholdt sig hertil og har i øvrigt skrevet i udtalelsen, at der er vedlagt referater fra møder afholdt den 8. juni 2011 og 28. september 2011.

Jeg bemærker hertil, at jeg har modtaget kopi af referat fra mødet den 8. juni 2011 og et referat dateret den 9. juli 2011 (uden angivelse af mødedato). Jeg har derimod ikke modtaget referat fra et møde afholdt den 28. september 2011.

Jeg har ikke bemærkninger til de vedlagte mødereferater.

Ad 5.5. Begrundelse og notatpligt

I rapporten bad ombudsmanden om at modtage en kopi af det normalreaktionsskema, der gælder for arresthusene på Sjælland, Lolland, Falster og Bornholm.

Direktoratet har vedlagt normalreaktionsskemaet.

Jeg har orienteret mig i skemaet, og det har ikke givet mig anledning til bemærkninger.

Ad 5.7. Politianmeldelse

Arresthuset blev bedt om at oplyse, om der i sagerne med allokeringnumrene 21, 26 og 29 blev indgivet politianmeldelse. Hvis det var tilfældet, bad ombudsmanden også om at få oplyst, om politiet i den forbindelse blev orienteret om udfaldet af disciplinærsagen, jf. pkt. 11, 3. afsnit, i disciplinærstrafvejledningen, om den indsatte blev orienteret om politianmeldelsen, og om der i så fald er gjort notat om orienteringen af den indsatte i den indsattes personjournal.

Ombudsmanden gik desuden ud fra, at arresthuset er opmærksom på, at euforiserende stoffer skal afleveres til politiet, jf. § 3, stk. 1, i cirkulære nr. 92 af 16. maj 2001 om behandlingen af sager om konfiskation i kriminalforsorgens institutioner.

Arrestinspektøren har oplyst, at der siden ombudsmandens inspektion er blevet ansat en ny arrestforvarer. Det er således den tidligere ledelse i arresthuset, som har behandlet de omtalte sager. Den nuværende arrestforvarer har oplyst, at det ikke fremgår af sagerne, at der er sket politianmeldelse, og at det derfor må antages, at det ikke har været tilfældet, hvilket er beklaget.

Den nuværende arrestforvarer har over for arrestinspektøren oplyst, at arresthuset er opmærksom på, at alle fund af hash, herunder hashblandinger, skal anmeldes til politiet. Arrestforvareren har videre oplyst, at det er praksis, at der i forbindelse med anmeldelse af sagen til politiet vedlægges en kopi af forhøret, så politiet er underrettet om den ikendte sanktion.

Direktoratet har henholdt sig til arrestinspektørens beklagelse og øvrige oplysninger. Direktoratet har videre anført i sin udtalelse, at arrestinspektøren supplerende har oplyst, at de indsatte orienteres om politianmeldelsen, og at anmeldelsen fremgår af disciplinæraførelsen.

Jeg har noteret mig beklagelsen af, at der må antages ikke at være sket politianmeldelse i de tre omtalte sager.

Jeg har videre noteret mig, at arresthuset er opmærksom på, at alle fund af hash, herunder hashblandinger, skal anmeldes til politiet, hvilket i øvrigt også følger af det normalreaktionsskema, som jeg har modtaget.

Jeg har også noteret mig, at arresthuset sikrer, at politiet bliver orienteret, hvis den indsatte ikendes en disciplinærstraf for det anmeldte forhold, og orienterer den indsatte i tilfælde af en politianmeldelse. Arresthuset har ikke oplyst, om arresthuset gør noget om orienteringen af den indsatte i den indsattes personjournal eller i den særlige protokol, jf. disciplinærstrafvejledningens pkt. 11, 5. afsnit, men det, går jeg ud fra, er tilfældet.

Ad 5.8. Kompetence

Det fremgik ikke af husordenen af 11. august 2010 eller af andet materiale, som ombudsmanden modtog forud for eller i forbindelse med inspektionen, om der er udfærdiget interne kompetenceregler.

I sagen om ombudsmandens inspektion af Arresthuset i Køge den 27. april 2010 bad ombudsmanden om at få oplyst, om arrestinspektøren havde udfærdiget sådanne lokale regler om kompetencen og bad (i givet fald) om at modtage kopi af disse regler.

Ombudsmanden bad i rapporten om inspektion af Arresthuset i Holbæk om at få oplyst – medmindre det fremgik af de kompetenceregler, der blev spurgt til i sagen om inspektionen af Arresthuset i Køge – om de personer, der havde truffet afgørelse i de udleverede disciplinærsager, havde den fornødne kompetence til at behandle de pågældende sager.

Arrestinspektøren har oplyst, at kompetenceforholdene fremgår af de kompetenceregler, som ombudsmanden har spurgt til i sagen om inspektionen af Arresthuset i Køge.

Jeg har noteret mig det oplyste og har ikke yderligere bemærkninger vedrørende kompetencespørgsmålet.

Ifølge arresthusets resultatkontrakt med direktoratet skal arrestinspektøren foretage stikprøvevis kontrol af brugen af forhørsprotokollen og normalreaktionsskemaet.

I den endelige rapport bad ombudsmanden om at få nærmere oplysninger om, hvordan Arrestinspektøren for Sjælland, Lolland, Falster og Bornholm foretager sin stikprøvekontrol af disciplinærsagerne mv. i arresthusene i området.

Arrestinspektøren har oplyst, at arrestinspektøren/vicearrestinspektøren foretager gennemsyn af arresthusenes disciplinærsager, sikringscelleanbringelser mv. i forbindelse med visse besøg i arresthusene. Gennemgangen foregår således, at der forud for besøget foretages et udtræk fra klientsystemet – eksempelvis 1 år bagud. Herefter gennemgås materialet, og mangler eller fejl drøftes efterfølgende med arresthusets ledelse.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Opfølgning

Jeg betragter herefter sagen om inspektionen af Arresthuset i Holbæk den 26. august 2010 som afsluttet.

Underretning

Denne rapport sendes til Arresthuset i Holbæk, Arrestinspektøren for Sjælland, Lolland, Falster og Bornholm, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Folketingets Retsudvalg og de indsatte i arresthuset.

København, den 01-08-2012

Jørgen Steen Sørensen